

Az Országos Emelőgépes Egyesület az építőgépkézeli jogosítványok érvényességére vonatkozó szabályozással kapcsolatban állásfoglalás kéréssel fordult az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalához. A levélben foglaltak szerint:

„1.) A közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelete a következőket tartalmazza:

„8. § (4) Az építőgépkézeli munkakörök képesítéshez kötéséről és az építőgépkézeli képzéséről szóló 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelet alapján kiadott építőgépkézeli jogosítvány a bejegyzett géptípus kezelésére jogosít. Az e rendelet 2. mellékletében meghatározott gépcsoportokba tartozó gép kezelésére jogosító építőgépkézeli jogosítvány az emelő- és rakodógép kezelésére 2015. december 31-ig jogosít.”

Kérdés: „Elveszítheti-e valaki a szakma gyakorlásához szükséges képességét, tudását azzal, ha annak igazolását utólag, időben korlátozzák?”

„2.) A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Ipari Főosztálya a Gazdasági Közlöny 2005. évi 12. számában közzétette, hogy az emelőgépek vonatkozásában a 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendeletnek megfelelően az 1994. december 26-át megelőzően megkezdett szakképzés eredményes befejezését követően kiadott jogosítványok érvényesek, azok államilag elismert szakképzést igazolnak (2. melléklet).

Ugyanakkor a 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet 2. § (1) bekezdés 2. mondata előírja:

„Az emelőgépek kezelése esetében a gépkézeli jogosítvány megszerzése nem mentesít az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott, államilag elismert szakképzés megszerzésének kötelezettsége alól.”

Kérdés: „Amennyiben a jogosítvány érvényessége alatt más területre is jogosultságot származtatott, a visszavonásakor ezt a jogosultságot nem kellett volna továbbra is fenntartani, fenntartatni?”

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala megkereste a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumot, melyre a tárca válaszelevelében a következő tájékoztatást adta:

„A közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet (R.) egyes rendelkezéseivel kapcsolatosan küldött megkeresésében foglaltakra az alábbiakban tájékoztatom:

Az R.1. § (1) bekezdés rendelkezése szerint a rendelet hatálya **a közúti áruszállítást végző jármű megrakásához vagy ennek előkészítéséhez alkalmazott minden olyan önjáró emelő- és rakodógépre (járműre), továbbá járműre szerelt gépi berendezésre** terjed ki, amelyet anyagmozgatásra, rakodásra, emelésre - a bányaművelés föld alatti létesítményei, a külfejtés, a villamoshálózat-építés, a vasúti felépítmények létesítése kivételével - használnak.

Az R. 8.§ (4) bekezdésének rendelkezése szerint, **a rendelet hatálya alá tartozó rakodási tevékenységekhez** - az építőgépkézeli munkakörök képesítéshez kötéséről és az

építőgépkézelők képzéséről szóló 6/1980. (1. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelet alapján emelő-rakodógépek kezelésére - kiadott képesítés gépkézelésre csak 2015. december 31-ig jogosít. E korlátozó intézkedés bevezetését az R. alapján kiadott képesítések gépcsoportba történt átrendezése tette szükségessé, a megelőző időszak egyedi géptípus szerinti képesítés kiadási gyakorlatával szemben.

A rendelet hatálya alá nem tartozó emelési rakodási műveletek esetében a 6/1980. (1. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelet alapján emelő-rakodógépek kezelésére kiadott képesítések továbbra is érvényesek az építőgépkézelői jogosítványokban található bejegyzések szerint.

A bemutatott szabályozásból tehát nem következik az adott szakma gyakorlásától történt eltiltás és a kiadott építőgépkézelői jogosítvány érvényességének teljes körű megszüntetése. A gazdasági élet számos területén van lehetőség 2015. december 31. napját követően a szakmai képesítés további használatára.”

Összefoglalva tehát az Országos Emelőgépes Egyesület az alábbiakra hívja fel a figyelmet:

40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet (a továbbiakban KHEM)

8. § (4) Az építőgépkézelő munkakörök képesítéshez kötéséről és az építőgépkézelők képzéséről szóló 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelet alapján kiadott építőgépkézelői jogosítvány a bejegyzett géptípus kezelésére jogosít. Az e rendelet 2. mellékletében meghatározott gépcsoportokba tartozó gép kezelésére jogosító építőgépkézelői jogosítvány az emelő- és rakodógép kezelésére 2015. december 31-ig jogosít.

A KHEM **teljes** 2. melléklete:

2. melléklet a 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelethez

A gépek gépcsoportba sorolása

I. FÖLDMUNKAGÉPEK

11	Univerzális földmunkagépek
12	Kotrók
13	Árokásók
14	Földtolók
15	Földgyaluk
16	Földnyesők

FÖLDMUNKAGÉP GÉPCSOPORTOK

Kódszám	Megnevezés
1111	Traktoralapú univerzális földmunkagép (MSZ EN 474-4)
1212	Gumikerekes kotrók (MSZ EN 474-5)
1222	Lánctalpas kotrók
1223	Teleszkópos kotrók
1311	Vedersoros árokásók
1412	Földtolók
1522	Földgyaluk
1612	Földnyesők

II. ANYAGMOZGATÓ- ÉS SPECIÁLIS SZÁLLÍTÓGÉPEK

- 33 Targoncák
36 Speciális anyagszállító és anyagtovábbító járművek
ANYAGMOZGATÓ- ÉS SPECIÁLIS ÉPÍTŐIPARI SZÁLLÍTÓ GÉPCSOPORTOK

Kódszám	Megnevezés
3312	Gyalogkíséretű targoncák
3313	Vezetőállásos targoncák
3324	Vezetőülékes targoncák
3624	Betonszállító mixer
3626	Betonszállító mixer betonszivattyúval
3627	Kényszertömörítésű szilárd hulladék gyűjtő és szállító gépek
3628	Szennyvízszállító és szippantó járművek

III. EMELŐ- ÉS RAKODÓGÉPEK

42	Emelő- és szerelőállványok
43	Konténer emelők
44	Járműves daruk
45	Rakodógépek

EMELŐ- ÉS RAKODÓGÉP GÉPCSOPORTOK

Kódszám	Megnevezés
4213	Gépjármű emelő-hátfalak (MSZ EN 1756-1)
4221	Mobil szerelő állvány (MSZ EN 1495)
4223	Mobil szerelő kosár (MSZ EN 280)
4224	Hidraulikus szerelőkosaras gépjármű
4374	Konténer emelők
4411	Autódaruk (MSZ EN 13000)
4431	Láncalpas daruk
4451	Járműre szerelt daruk (MSZ EN 12999)
4511	Hidraulikus rakodók (homlokrakodók, forgórakodók, teleszkópos rakodók, MSZ EN 474-3)
4572	Kompaktorok
4593	Vagonkirakók

IV. KÖZMŰÉPÍTÉS ÉS ÜZEMELTETÉS, MÉLYÉPÍTÉS, ÚT-, ALAGÚT-, HÍDÉPÍTÉS GÉPEI, FENNTARTÓ ÉS KÁRELHÁRÍTÓ GÉPEK

53	Útépítés gépei
55	Alagútépítés gépei
56	Fenntartás- és karbantartás gépei és berendezései

KÖZMŰÉPÍTÉS ÉS ÜZEMELTETÉS, MÉLYÉPÍTÉS, ÚT-, ALAGÚT-, HÍDÉPÍTÉSI GÉP, FENNTARTÓ ÉS KÁRELHÁRÍTÓ GÉPCSOPORTOK

Kódszám	Megnevezés
5316	Talajstabilizátorok
5323	Betonbedolgozó finischer
5341	Aszfaltbedolgozó finischer
5344	Aszfaltburkolat maró

5599	Alagútépítő gépek
5631	Útfenntartó-, és karbantartó gépek
5632	Földműfenntartó gépek

A válasz lényege:

A rendelet hatálya alá nem tartozó emelési rakodási műveletek esetében a 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelet alapján emelő-rakodógépek kezelésére kiadott képesítések továbbra is érvényesek az építőgépkézeli jogosítványokba található bejegyzések szerint.

A KHEM rendelet hatálya csak a következőre terjed ki:

„a közúti áruszállítást végző jármű megrakásához vagy ennek előkészítéséhez alkalmazott minden olyan önjáró emelő- és rakodógépre (járműre), továbbá járműre szerelt gépi berendezésre, amelyet anyagmozgatásra, rakodásra, emelésre ... használnak (a továbbiakban együtt: emelő- és rakodógép),”

Így ha az emelőgéppel nem közúti áruszállítást végző járművet rakodnak meg, hanem pl. állványt, akkor arra már nem terjed ki a KHEM hatálya.

Ezt úgy kell érteni/értelmezni, hogy KHEM rendelet hatálya alá nem tartozó emeléseknél, rakodásoknál továbbra is érvényesek a 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelet alapján kiadott „mustársárga” építőgép-kezelői jogosítványok, az azokba bejegyzett gépekre.

Az Országos Emelőgépes Egyesület hozzájárult ahhoz, hogy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalához írt levelét, valamint a levélre kapott választ az NMH MMI tájékoztatás céljára felhasználja.